

“การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการทางละเมิดและเทคนิคไขปัญหาเรื่องวินัย สำหรับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามข้อทักท้วงของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน”

วิทยากรบรรยาย อ.เลอสรุร เทพช่วย ๐๘๗-๑๗๔๓๗๗๑๐

ข้าพเจ้า ฯ จึงขอสรุปหัวข้อวิชาในการฝึกอบรม ดังนี้

การกระทำที่เป็นละเมิด ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๐ บัญญัติ

ไว้ว่า “ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายจนถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

การกระทำโดยประมาทเลินเล่อ คือการกระทำโดยไม่จงใจ แต่ผู้กระทำกระทำให้ขาดความระมัดระวังตามสมควร

ประมาทเลินเล่อทางแพ่ง คือการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นแต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่

การกระทำโดยผิดกฎหมาย คือการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการกระทำโดยผิดกฎหมายมีความหมาย ๓ ประการ คือ

- การกระทำซึ่งมีกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด
- การกระทำซึ่งไม่มีกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด แต่เป็นการล่วงสิทธิหรือประทุษร้ายต่อสิทธิของผู้อื่น
- การใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

“ละเมิด” ต่างกับคำ “เหตุสุดวิสัย” และไม่สามารถใช้ร่วมกันได้ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ คำว่า “เหตุสุดวิสัย” หมายความว่า เหตุใดๆอันอาจเกิดขึ้นก็ดี จะมีผลพิบัติก็ดี ไม่มีใครอาจป้องกันได้ แม้ทั้งบุคคลผู้ต้องประสบหรือใกล้จะต้องประสบเหตุนั้น จะได้จัดการระมัดระวังตามสมควรอันพึงคาดหมายได้จากบุคคลนั้นในฐานเช่นนั้น

“เหตุสุดวิสัย” หมายถึง เหตุการณ์ใดใด ที่เกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยไม่มีบุคคลใดคาดหมายหรือคาดคิดว่าจะเกิดขึ้น และไม่มีอาจป้องกันหรือหลีกเลี่ยงให้พ้นไปได้ แม้ว่าตนเองจะได้ใช้ความระมัดระวังแล้วก็ตาม ทำให้ตนเองหลุดพ้นจากความรับผิดชอบทั้งปวงไม่ว่าจะเป็นความรับผิด ทางแพ่งหรือทางอาญาก็ตาม ซึ่งตามพจนานุกรมให้ความหมายของคำว่า “เหตุสุดวิสัย” ว่า คือเหตุที่พ้นความสามารถของใครอันที่ป้องกันได้

ความผิดทางละเมิดของ อปท. ๕ ประเภท

- ๑.ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน
- ๒.ไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือกฎหมาย
- ๓.คนร้ายโจรกรรมทรัพย์สินหรือทรัพย์สินสูญหาย
- ๔.อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้
- ๕.อุบัติเหตุ

ตามหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๒๐๖๒ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทาง การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามประเภทสำนวนการสอบสวน

หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีเจ้าหน้าที่ของ อปท.กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ (หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓.๖/ว ๒๐๙๒ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐)

- ๑.รายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทราบ
- ๒.แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดภายใน ๑๕ วันนับถัดจากวันที่ได้รับรายงานความเสียหาย
- ๓.รายงานผลการสอบสวนต่อผู้บริหาร อปท. หากสอบสวนไม่เสร็จขยายได้ไม่เกิน ๓๐ วัน หากไม่เสร็จอีกให้รายงานเหตุผลต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อขยายได้อีก ๒ ครั้งๆละ ไม่เกิน ๓๐ วัน

๔.ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ

- สาเหตุที่เกิดความเสียหาย
- จำนวนหรือมูลค่าของความเสียหาย
- ผู้ที่ต้องรับผิดในความเสียหาย
- ความรับผิดที่ผู้ต้องรับผิดแต่ละคนต้องชดใช้
- สรุปความเห็นของคณะกรรมการ

๕.วินัยสั่งการของผู้บริหาร อปท. ภายใน ๑๕ วันนับแต่ผู้บริหารได้รับผลการพิจารณาของคณะกรรมการ หากผลการสอบสวนไม่สมบูรณ์ให้สอบสวนเพิ่มเติมภายใน ๓๐ วัน

การวินัยสั่งการสำนวนการสอบสวน กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ แยกได้เป็น ๒ กรณี คือ

- ๑.ในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อกระทำไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
 - ไม่ต้องรับผิดชอบเพิ่มเติมจำนวนความเสียหาย โดยคำนึงถึงความร้ายแรงและความเป็นธรรม
 - เหตุละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคนไม่นำหลักลูกหน้ร่วมมาบังคับใช้ เจ้าหน้าที่แต่ละคนรับผิดชอบเฉพาะส่วนของตน

๒.มิใช่เป็นการกระทำการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตาม ป.พ.พ. ประมาทเลินเล่อไม่ร้ายแรงก็ต้องรับผิด

- รับผิดชอบเพิ่มจำนวนความเสียหาย
- เหตุละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคนต้องรับผิดชอบอย่างลูกหน้ร่วม

ประเด็นสำคัญทางวินัย

วิทยากรบรรยาย อ.ประวิทย์ เปรื่องการ ๐๘๑-๑๗๔๓๗๗๔ , ๐๘๒-๓๐๐๒๕๕๕ E-mail : prawitp๕๖@gmail.com

ระบบวินัยข้าราชการ จะถึงความพินาศด้วยเหตุ ๔ ประการ คือ

- ๑.นักวินัยเรียนรู้อินทรีย์อย่างผิดๆ
- ๒.ข้าราชการเป็นผู้ว่ายาก (คือ)
- ๓.นักวินัยมีอาชีพไม่สอนผู้อื่นให้เข้าใจ เมื่อเขาเหล่านั้นไม่อยู่แล้ว ระบบวินัยเชื่อว่ามิมีผลอันขาดเสียก็จะเป็นที่พึงมิได้

๔.ผู้บังคับบัญชาหย่อน ทอดธุระ ไม่เสริมสร้างพัฒนา ไม่ป้องกันขัดเหตุ ไม่ดำเนินการทางวินัย ทำให้คนรุ่นหลังถือเอาเป็นตัวอย่าง

ลักษณะเฉพาะของวินัย

- ๑.ไม่มีอายุความ
- ๒.ต้องมีสถานภาพเป็นข้าราชการ (มีช้อยกเว้น)
- ๓.เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาสังกัดปัจจุบัน

วินัย ความหมายมี ๒ ประการ

- ๑.ลักษณะเชิงพฤติกรรมการควบคุมตนเอง
- ๒.บทกำกับพฤติกรรมมนุษย์

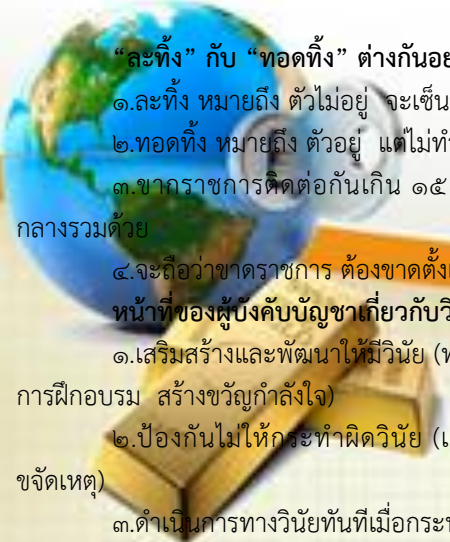
วินัย มี ๒ ประเภท

- ๑.วินัยอย่างไม่ร้ายแรง
- ๒.วินัยอย่างร้ายแรง

ฐานความผิด มี ๑๘ ฐาน

สถานโทษ มี ๕ สถาน

- ๑.ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน (เป็นวินัยอย่างไม่ร้ายแรง)
- ๒.ปลดออก ไล่ออก (เป็นวินัยอย่างร้ายแรง) ลูกจ้าง/พนักงานจ้าง มีโทษ ๔ สถาน คือภาคทัณฑ์ ตัดค่าตอบแทน ลดค่าตอบแทน ไล่ออก (ไม่มีโทษปลด เพราะไม่มีบ้านญาติ)

“ละทิ้ง” กับ “ทอดทิ้ง” ต่างกันอย่างไร

๑. ละทิ้ง หมายถึง ตัวไม่อยู่ จะเซ็นชื่อหรือไม่ก็ตาม

๒. ทอดทิ้ง หมายถึง ตัวอยู่ แต่ไม่ทำงาน

๓. ขากราชการติดต่อกันเกิน ๑๕ วัน ให้นับวันหยุดตรง

กลางรวมด้วย

๔. จะถือว่าขาดราชการ ต้องขาดตั้งแต่ครั้งวันเป็นต้นไป

หน้าที่ของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับวินัยมี ๓ ด้าน คือ

๑. เสริมสร้างและพัฒนาให้มีวินัย (ทำตัวเป็นแบบอย่าง ให้การฝึกอบรม สร้างขวัญกำลังใจ)

๒. ป้องกันไม่ให้กระทำผิดวินัย (เอาใจใส่ สังเกตการณ์ ขจัดเหตุ)

๓. ดำเนินการทางวินัยทันทีเมื่อกระทำผิด

- ผู้บังคับบัญชาที่เป็นข้าราชการ ละเลยหรือไม่สุจริตถือว่ากระทำผิดวินัยเสียเอง ต้องถูกดำเนินการทางวินัยด้วย

- ผู้บังคับบัญชาที่เป็นนายภา ละเลยหรือไม่สุจริตให้นายอำเภอ/ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวน เพื่อถอดถอน

องค์ประกอบกรรมการสอบสวน

๑. ประธานกรรมการ ต้องมีทั้งตำแหน่งและระดับไม่ต่ำกว่า

ผู้ถูกกล่าวหา ห้ามตั้งผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเป็นประธานกรรมการ แต่เป็นกรรมการหรือกรรมการและเลขานุการได้

๒. กรรมการอย่างน้อย ๒ คน (รวม ๓ คน)

๓. ผู้ช่วยเลขานุการ (กรณีจำเป็น/เป็นลูกจ้างหรือพนักงาน

จ้างตามภารกิจที่มีคุณสมบัติก็ได้)

ระยะเวลาการสอบสวน

๑. ให้ดูระยะเวลาทั้งหมด คือ ๑๒๐ วัน เป็นหลัก

๒. ขอขยายต่อนายภา ได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ๆ ละไม่เกิน ๓๐

วัน รวมเป็น ๑๘๐ วัน

๓. กรณีเกิน ๑๘๐ วัน ให้ประธานฯ รายงานนายภา ไปยัง

ก.จังหวัด เพื่อเร่งรัด

๔. ระยะเวลาการสอบสวน เป็นเพียงเงื่อนไขเร่งรัดมิใช่

เงื่อนไขบังคับ แต่ต้องกระทำโดยเร็ว เพราะหากล่าช้าอาจต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย การนับระยะเวลาทางวินัย ให้นับวันถัดไปเป็นวันที่ ๑

ความหมายของแบบ สว. ต่างๆ

สว.๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

สว.๒ บันทึกแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา

สว.๓ บันทึกสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

สว.๔ บันทึกถ้อยคำผู้ถูกกล่าวหา

สว.๕ บันทึกถ้อยคำพยาน (ทุกฝ่าย)

สว.๖ รายงานการสอบสวน

ประเด็นสำคัญที่ต้องพิสูจน์ในการดำเนินการทางวินัยมี ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ประเด็นเกี่ยวกับการกระทำในเรื่องที่กล่าวหาต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา (๑) ทำอะไร (๒) ทำที่ไหน (๓) ทำเมื่อไร (๔) ทำอย่างไร (๕) เพราะเหตุใด เพื่อใช้ในการวินิจฉัยว่าได้กระทำผิดวินัยหรือไม่

๒. ประเด็นเกี่ยวกับกรณีความผิด ต้องพิสูจน์ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดในกรณีใด เพื่อใช้ในการวินิจฉัยปรับบทลงโทษว่าได้กระทำผิดตามข้อใด

๓. ประเด็นเกี่ยวกับความร้ายแรงแห่งกรณี ต้องพิสูจน์ว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์ร้ายแรงเพียงใด หรือเสียหายแก่ทางราชการร้ายแรงเพียงใด เพื่อใช้ในการวินิจฉัยกำหนดระดับโทษหนัก/เบา ที่จะลงแก่ผู้ถูกกล่าวหา

ประโยชน์ของการกำหนดประเด็นสอบสวน

๑. เป็นเครื่องนำทางให้การสอบสวนเป็นไปตามเรื่องที่กล่าวหา

๒. ทำให้การสอบสวนรอบคอบ รัดกุม รวดเร็วและได้ความจริง

๓. ทำให้ได้ข้อเท็จจริงโดยรายละเอียดครบถ้วน

๔. ผู้ถูกกล่าวหาสามารถชี้แจงแสดงพยานหลักฐาน และแก้

ข้อกล่าวหาได้โดยไม่หลงข้อต่อสู้

การพิจารณาสั่งการของนายภา เมื่อนายภาได้รับสำนวนการสอบสวนจากประธานฯ แล้ว ต้องดำเนินการดังนี้

๑. ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน

๒. ต้องพิจารณาสั่งการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับ

สำนวนจากประธานฯ

๓. ตั้งกรรมการสอบสวนวินัย

๔. เมื่อมีการตั้งกรรมการสอบสวนวินัย (ตั้งเรื่องกล่าวหา)

แล้ว ผลจะออกมาอย่างไรก็ตาม (แม้แต่ยุติเรื่อง) นายภาต้องรายงานไปยัง ก.จังหวัดทุกสำนวนเพื่อพิจารณา ซึ่ง ก.จังหวัดอาจสั่งเป็นอย่างอื่นก็ได้

๕. นายภา ต้องแสดงความเห็นของตนเป็นหนังสือทุกครั้งถ้า

เห็นแย้งให้แสดงเหตุผลด้วย

“การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการทางละเมิดและเทคนิคไขปัญหาเรื่องวินัย สำหรับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามข้อทักท้วงของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน”

สำนักงานปลัด
งานการเจ้าหน้าที่

โทร. ๐๓๔-๕๖๒๖๒๘ ต่อ ๔๔๔
โทรสาร. ๐๓๔-๕๖๒๖๒๘ ต่อ ๒๐๐